

Slob geeft het op

Sietske Waslander

Didactiefonline,, november 2019

Minister Slob heeft de handdoek in de ring gegooid. Hoe valt anders te begrijpen dat scholen in de grote steden - als het echt niet anders kan - ouders voor de klas mogen zetten? De boodschap is duidelijk: de bewaarfunctie van de school wint het van de school als plaats voor leren en ontwikkelen. Al het beleid dat zegt het gezag van leraren te versterken, kan door deze uitspraak van de Minister linea recta de prullenbak in.

Het tekort aan leraren is een grandioos probleem. Er zijn zeker vijf denkrichtingen voor oplossingen.

1. Hoe kunnen we de leraren die er zijn, ook laten werken? Het ziekteverzuim in het basisonderwijs (6%) terugdringen naar het landelijke gemiddelde (4%), betekent 3.000 leraren die weer aan het werk gaan.
2. Hoe kunnen we er meer leraren bij krijgen? In het basis- en speciaal onderwijs is dat deels een salariskwestie, maar dat is het niet alleen. Het gaat ook om mogelijkheden je te ontwikkelen en daar eveneens de waardering voor te krijgen.
3. Hoe kunnen we met minder leraren minstens net zo goed onderwijs geven? Het tekort aan leraren is geen tijdelijk probleem. De vraag hoe het met minder mensen kan, is onvermijdelijk.

Deze drie denkrichtingen wijzen naar de manier waarop we het onderwijs nu hebben georganiseerd. Het maakt mensen ziek, biedt onvoldoende loopbaanmogelijkheden, en is op termijn onhoudbaar. Voor de langere termijn liggen daar de belangrijkste oplossingen. Voor de korte termijn moeten we andere oplossingen zoeken:

4. Hoe kunnen we de schaarste beter verdelen? Niets doen betekent dat de zwakste schouders de zwaarste lasten dragen. De tekorten zijn het grootst in scholen met leerlingen voor wie het onderwijs het meest belangrijk is. Dat is onrechtvaardig en legt de bijl aan de wortel van onderwijs als publieke voorziening. Daarom moeten leraren in verschillende situaties verschillend worden beloond.
5. Wat te doen bij onoplosbare tekorten? Nood breekt wet. De cruciale vraag is wélke wetten dan te breken? De minister vindt dat bevoegdheidseisen dan maar moeten wijken. Op de korte termijn lost dat het eigenlijke probleem niet op, en voor de langere termijn wijst het precies de verkeerde weg. Dan nog liever een vierdaagse schoolweek. Zodat het tekort zichtbaar blijft, het leraarschap een vak blijft en het onderwijs geen uitgekledde kinderopvang wordt.